

ATMINTINĖ GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYME IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYME NUSTATYTŲ PAREIŲ VYKDYMO IR REGISTRACIJOS GAMINTOJŲ IR IMPORTUOTOJŲ SĄVADE

Kas yra gamintojas?

Gamintojas teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

- Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja arba
- pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba
- gamina elektros ir elektroninę įrangą ir paženklinimą savo ženklu atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba iš kitų tiekėjų gautą ir savo ženklu paženklinimą įrangą atlygintinai perleidžia kitam asmeniui; arba verslo tikslais importuoja ar eksportuoja į valstybę narę, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba
- gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę.

Kas yra importuotojas?

Importuotojas teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris:

- importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir gaminių pripildytą pakuotę į Lietuvos Respublikos teritoriją arba
- importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža ir pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumulatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumulatorius) Lietuvos Respublikos rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba
- iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones, arba
- iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones, arba
- iš lizingo (finansinės nuomos) paslaugas teikiančios finansų įstaigos lizingo (finansinės nuomos) būdu įsigyja į Lietuvos Respublikos teritoriją importuotus ir (ar) įvežtus 14 punktuose išvardytus gaminius ir (ar) gaminių pripildytą pakuotę.

Tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtų, Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje arba sunaudojimui savoms reikmėms skirtų **daugiau kaip 5** baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių vienetų įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją, pagaminimas Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus.

Gaminių sunaudojimas savoms reikmėms – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtų ar Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų gaminių (elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, alyvų, apmokestinamųjų gaminių) naudojimas savo vykdomoje veikloje, neperleidžiant jų kitam asmeniui.

Gamintojai ir importuotojai pradėję alyvos, transporto priemonių, apmokestinamųjų gaminių, gaminiiais pripildytų pakuočių tiekimą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai, gamintojai, importuotojai ir užsienio valstybių asmenys turi užsiregistruoti Gamintojų ir importuotojų sąvade **per tris mėnesius nuo šių gaminių**

tiekiimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai pradžios. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai planuojantys tiekti elektros ir elektroninę įrangą gamintojai, importuotojai ir užsienio valstybių asmenys turi registruotis iki elektros ir elektroninės įrangos pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai.

Gamintojai ir importuotojai užsiregistravę sąvade taip pat turi vykdyti jiems teisės aktuose nustatytas pareigas, kurios yra išdėstytos žemiau.

I. ELEKTROS IR ELEKTRONINĖS ĮRANGOS GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Elektros ir elektroninė įranga – įranga, kuriai tinkamai funkcionuoti reikalingos elektros srovės arba elektromagnetiniai laukai, ir įranga, skirta kurti, perduoti arba išmatuoti tokias sroves ar laukus, priklausanti Aplinkos ministerijos nustatytoms kategorijoms ir skirta naudoti su ne didesne kaip 1 000 V įtampa esant kintamajai srovei ir su ne didesne kaip 1 500 V įtampa esant nuolatinei srovei.

Buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekos – buityje susidarančios, taip pat komerciniuose ir pramonės ūkio objektuose, institucijose ir kituose šaltiniuose susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos, savo pobūdžiu ar sudėtimi ir kiekiu panašios į buityje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos atliekas. Elektros ir elektroninės įrangos, kuri gali būti naudojama tiek buityje, tiek ne buityje, atliekos laikomos buitinėmis elektros ir elektroninės įrangos atliekomis.

Jeigu tiekiate elektros ir elektroninę įrangą, kurioje yra įmontuotų baterijų ir akumuliatorių turite Gamintojų ir importuotojų sąvade registruoti ir kaip baterijų ir akumuliatorių gamintojas ar importuotojas.

Kokios yra pagrindinės elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos? (*Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 34¹ straipsnio 1 dalis*).

Elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir importuotojų pareigos:

- 1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (**iki elektros ir elektroninės įrangos pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai**);
- 2) organizuoti surinkimą, vežimą, apdorojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekiamą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais elektros ir elektroninę įrangą, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose;
- 3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo klausimais: apie reikalavimą atskirti elektros ir elektroninės įrangos atliekas nuo kitų atliekų; elektros ir elektroninėje įrangoje esančias pavojingas medžiagas; netinkamo elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai; elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo galimybes ir surinkimo vietas ir pan.;
- 4) apmokėti 2 punkte nurodyto elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, vežimo ir apdorojimo išlaidas, taip pat 3 punkte nurodyto visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;
- 5) tvarkyti elektros ir elektroninės įrangos apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka;
- 6) įvykdyti Vyriausybės nustatytas elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduotis. Vyriausybė nustato, kokį mažiausią elektros ir elektroninės įrangos atliekų kiekį pagal minimalius elektros ir elektroninės įrangos atliekų naudojimo reikalavimus turi sutvarkyti gamintojai ir importuotojai, atsižvelgdama į per praėjusius kalendorinius metus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos kiekį ir į minimalius gamintojų ir importuotojų organizuojamų elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo sistemų kokybės reikalavimus.

3 punkto pareiga netaikoma elektros ir elektroninę įrangą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintiems ar įvežtiems į Lietuvos Respublikos teritoriją ir savo reikmėms sunaudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams.

Kaip elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems Įstatymo 34¹ straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

Nustatytas pareigas (išskyrus registraciją) elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekta elektros ir elektroninės įrangos naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami Įstatymo 34² straipsnyje nurodytą gamintojų ir importuotojų organizaciją ir (ar) tapdami tokios organizacijos dalyviais ir jai pavėsdami organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šiame Įstatyme jiems nustatytų pareigų ar organizacijai sutartiniais pagrindais pavėsdami organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šiame Įstatyme nustatytų pareigų netapdami organizacijos dalyviais.

Buitinės elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, nuo 2005 m. rugpjūčio 13 d. tiekdami Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais buitinę elektros ir elektroninę įrangą, registruodamiesi ir (ar) teikdami apskaitos ataskaitas, aplinkos ministro nustatyta tvarka turi pateikti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus dokumentus, įrodančius, kad visos jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekta buitinės elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas. Tokių dokumentų sudarymo ir jų reikalavimų vykdymo tvarką, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija (*Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. sausio 19 d. nutarimas Nr. 61*). Be aukščiau nurodytų dokumentų, elektros ir elektroninės įrangos gamintojai ir importuotojai, registruodamiesi ir teikdami apskaitos ataskaitas, aplinkos ministro nustatyta tvarka turi pateikti sutarčių su atliekų tvarkytojais dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, vežimo, apdorojimo kopijas.

Gamintojai ir (ar) importuotojai pasirinkę nustatytas pareigas vykdyti individualiai turi vykdyti Įstatymo 34¹ straipsnyje nurodytus reikalavimus ir atitikti Įstatymo 34³ straipsnyje keliamus papildomus reikalavimus.

II. BATERIJŲ IR AKUMULIATORIŲ GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Baterija (galvaninis elementas) ar akumulatorius – vykstant cheminės energijos tiesioginei konversijai elektros energiją gaminantis šaltinis, susidedantis iš vieno ar kelių pirminių (vienkartinių) ar antrinių (pakartotinai įkraunamų) elementų.

Baterijų ar akumuliatorių atliekos – baterijos ar akumulatoriai, kurie pagal Įstatymo 1 straipsnio 6 dalį yra atliekos, t.y. medžiaga ar daiktas, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.

Kokios yra pagrindinės elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos?
(*Įstatymo 34¹⁵ straipsnio 1 dalis*).

Baterijų ir akumuliatorių gamintojų ir importuotojų pareigos:

- 1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (**per 3 mėnesius nuo šių gaminių pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai**);
- 2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekta Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius, t. y. organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniuose dokumentuose nustatytus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus;
- 3) užtikrinti, kad visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų apdorojamos ir perdirbamos pagal Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos ir atliekų tvarkymo reikalavimus;

- 4) užtikrinti, kad nuo 2011 m. rugsėjo 26 d. perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas Vyriausybės nustatyta baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas;
- 5) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo klausimais: apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų ir netinkamo baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo sistemas ir surinkimo vietas ir pan.;
- 6) apmokėti 2 punkte nurodyto baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat 5 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;
- 7) tvarkyti baterijų ir akumuliatorių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Kaip baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems Įstatymo 34¹⁵ straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

Nustatytas pareigas (išskyrus registraciją) baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

- individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekų baterijų ir akumuliatorių naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;
- kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹⁶ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

Gamintojai ir (ar) importuotojai pasirinkę nustatytas pareigas vykdyti individualiai turi vykdyti Įstatymo 34¹⁵ straipsnyje nurodytus reikalavimus ir atitikti Įstatymo 34¹⁷ straipsnyje keliamus papildomus reikalavimus.

III. APMOKESTINAMŲJŲ GAMINIŲ, IŠSKYRUS BATERIJAS IR AKUMULIATORIUS, GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Apmokestinamieji gaminiai – pagal Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo apmokestinami gaminiai, nurodyti 3 priedėlyje, t. y. padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg., baterijos (galvaniniai elementai), vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, vidaus degimo variklių įsiurbimo oro filtrai, automobilių hidrauliniai (tepaliniai) amortizatoriai.

Kokios yra pagrindinės apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumulatorius, gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos? (*Įstatymo 34¹⁸ straipsnio 1 dalis*).

Apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumulatorius, gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos:

- 1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (**per 3 mėnesius nuo šių gaminių pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai**);
- 2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamuosius gaminius;
- 3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais: apie netinkamo apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo galimybes ir surinkimo vietas ir pan.;
- 4) apmokėti 2 punkte nurodyto apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat 3 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;
- 5) tvarkyti apmokestinamųjų gaminių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Kaip apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumulatorius, gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems Įstatymo 34¹⁸ straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

Nustatytas pareigas (išskyrus registraciją) apmokestinamųjų gaminių, išskyrus baterijas ir akumuliatorius, gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiektų apmokestinamųjų gaminių naudojimo susidariusių atliekų tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹⁹ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

Gamintojai ir (ar) importuotojai pasirinkę nustatytas pareigas vykdyti individualiai turi vykdyti Įstatymo 34¹⁸ straipsnyje nurodytus reikalavimus ir atitikti Įstatymo 34²⁰ straipsnyje keliamus papildomus reikalavimus.

IV. EKSPLOATUOTI NETINKAMŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ GAMINTOJAMS IR (AR) IMPORTUOTOJAMS

Transporto priemonė – bet kokia transporto priemonė, priskiriama M1 klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui) arba N1 klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė yra ne didesnė kaip 3,5 t), ir triratė motorinė transporto priemonė, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais.

Jeigu tiekiate transporto priemones, kuriose yra įmontuotų baterijų ir akumuliatorių turite Gamintojų ir importuotojų sąvade registruoti ir kaip baterijų ir akumuliatorių gamintojas ar importuotojas.

Kokios yra pagrindinės transporto priemonių gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos? (Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalis).

1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (per 3 mėnesius nuo šių gaminių pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai);

2) organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones;

3) užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanči eksploatuoti netinkama transporto priemonė neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią eksploatuoti netinkamą transporto priemonę;

4) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo klausimais: apie transporto priemonėse esančias pavojingas medžiagas; eksploatuoti netinkamų transporto priemonių netinkamo tvarkymo poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai; transporto priemonių dalių pakartotinio naudojimo galimybes, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ir jų dalių tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant transporto priemones;

5) apmokėti 2 punkte nurodyto eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat šios dalies 4 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

6) tvarkyti transporto priemonių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Kaip transporto priemonių gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems Įstatymo 34⁴ straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

Nustatytas pareigas (išskyrus registraciją) transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – organizuodami po jų Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekų transporto priemonių naudojimo susidariusių eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34⁵ straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

Vykdydami 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas, transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai turi užtikrinti ne mažiau kaip vienos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vietos kiekvienoje apskrityje buvimą ir organizuoti tokiose vietose priimtų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui.

4 punkto pareiga netaikoma transporto priemones Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintiems ar įvežtiems į Lietuvos Respublikos teritoriją ir savo reikmėms sunaudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams.

Gamintojai ir (ar) importuotojai pasirinkę nustatytas pareigas vykdyti individualiai turi atitikti Įstatymo 34⁶ straipsnyje keliamus papildomus reikalavimus.

V. ALYVOS GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Alyva – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, pavyzdžiui, vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

Alyvos atliekos – mineralinė, pusiau sintetinė ar sintetinė tepimo arba pramoninė alyva, nebetinkama naudoti pagal pirminę paskirtį, pavyzdžiui, naudota vidaus degimo variklių ir pavarų dėžių alyva, tepimo alyva, turbinų, hidraulinė alyva.

Kokios yra pagrindinės elektros ir elektroninės įrangos gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos? (Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalis).

Alyvos gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (per 3 mėnesius nuo šių gaminių pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai);

2) tvarkyti tiekto Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai ir šių atliekų tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama įmonės pardavimo, perdavimo dokumentuose, reklaminėje alyvos ar jos produkto medžiagoje, taip pat elektroninėse informavimo priemonėse;

4) jeigu alyvos atliekos neturi vertės rinkoje arba jų vertė yra neigiama, kompensuoti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms ar atliekų tvarkytojams alyvos atliekų surinkimo ir vežimo tvarkyti Lietuvos Respublikos teritorijoje išlaidas arba neatlygintinai surinkti alyvos atliekas iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių bei šias atliekas pervežti ir perduoti alyvos atliekų tvarkytojams alyvos atliekų kiekį, kuris nėra didesnis už alyvos gamintojo ir (ar) importuotojo patiektą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos kiekį.

Kaip alyvos gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems Įstatymo 34⁷ straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

3 ir 4 punkte nurodytas pareigas alyvos gamintojai ir importuotojai gali vykdyti:

1) individualiai – tapdami atliekų tvarkytojais, turinčiais teisę tvarkyti alyvos atliekas, arba sudarydami sutartis su alyvos atliekas turinčiais teisę tvarkyti atliekų tvarkytojais;

2) kolektyviai – steigdami šio Įstatymo 34¹² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapdami tokios Organizacijos dalyviais ir jai pavedami organizuoti alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vežimą bei vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo jiems nustatytų pareigų arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavedami organizuoti alyvos atliekų surinkimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir vykdyti visas ar dalį šio Įstatymo nustatytų pareigų netapdami Organizacijos dalyviais.

Gamintojai ir (ar) importuotojai pasirinkę nustatytas pareigas vykdyti individualiai turi atitikti Įstatymo 34¹³ ir 34¹⁴ straipsnyje keliamus papildomus reikalavimus.

VI. PAKUOČIŲ GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

Pakuotė – gaminys, pagamintas iš bet kokių medžiagų ir skirtas gaminiams pakuoti, apsaugoti, gabenti ir pateikti vartotojams ar gaminių naudotojams.

Pakuočių atliekos – pakuotės ir pakuočių medžiagos, kurios pagal Atliekų tvarkymo įstatyme pateiktą atliekų apibrėžimą priskiriamos atliekoms, išskyrus pakuočių gamybos atliekas.

Kokios yra pagrindinės pakuočių gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos? (*Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – PPTĮ) 7 straipsnio 1 dalis*).

Pakuočių gamintojų ir importuotojų pareigos:

1) registruotis gamintojų ir importuotojų sąvade (**per 3 mėnesius nuo šių gaminių pateikimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai**);

2) organizuoti rūšiuojamąjį surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą visų pakuočių atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai supakuotus gaminius, ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių vienkartinę pakuotę pagal šio įstatymo 11 straipsnio 2 dalį nustatytas užstatas, dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje;

3) aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę pakuočių atliekų tvarkymo klausimais: apie netinkamo pakuočių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, pakuočių atliekų tvarkymo galimybes ir pan.;

4) apmokėti 2 punkte nurodyto pakuočių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas ir (ar) dalyvavimo užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje išlaidas, susijusias su užstato sistemoje surenkamų vienkartinį pakuočių atliekų sutvarkymu ir užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administravimu, taip pat 3 punkte nurodyto visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas;

5) tvarkyti pakuočių apskaitą ir atsiskaityti aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Kaip pakuočių gamintojai ir importuotojai gali vykdyti jiems PPTĮ 7 straipsnio 1 dalyje numatytas pareigas?

Nustatytas pareigas (išskyrus registraciją) pakuočių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti:

1) individualiai – **organizuodami savoms reikmėms sunaudotų pakuočių atliekų tvarkymą**, Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka šias atliekas tvarkydami patys arba perduodami jas tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui;

2) kolektyviai – steigdami PPTĮ 10 straipsnyje nurodytą gamintojų ir importuotojų organizaciją ir (ar) tapdami tokios organizacijos dalyviais ir jai pavesdami organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį PPTĮ nustatytų pareigų arba organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir vykdyti visas ar dalį PPTĮ nustatytų pareigų netapdami organizacijos dalyviais;

3) 2 punkte nustatytą pareigą dalyvauti užstato už vienkartinės pakuotes sistemoje, jeigu tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai gaminius, už kurių vienkartinę pakuotę pagal PPTĮ 11 straipsnio 2 dalį nustatytas užstatas, tik pavesdami PPTĮ 11² straipsnyje nurodytam užstato už vienkartinės pakuotes sistemos administratoriui organizuoti užstato už vienkartinės pakuotes sistemą.

Be nustatytų pareigų, pakuotes ir supakuotus gaminius Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiantys gamintojai ir importuotojai privalo imtis visų priemonių, kad tuščios prekinės, grupinės, transporto pakuotės ir šių pakuočių atliekos būtų tvarkomos vadovaujantis PPTĮ 3 straipsnyje nustatytais prioritetais.

Gamintojai ir importuotojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokesčių už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis, jeigu nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų pakuočių atliekų tvarkymo užduočių.